

KATEGORIPLAN

ADMINISTRATIVA & EXTERNA TJÄNSTER

BILAGA 1 – KATEGORIPLAN - EFFEKTMÅL OCH STRATEGIER

Beslutad av KS 2026-xx-xx

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

1.0	SAMMANFATTNING.....	3
2.0	KATEGORIPLAN FÖR ADMINISTRATIVA OCH EXTERNA TJÄNSTER.....	4
2.1	INLEDNING.....	4
2.2	EFFEKT MÅL.....	4
2.2.1	HÖG KVALITET OCH VERKSAMHETSNYTTA.....	4
2.2.2	KOSTNADSEFFEKTIV VERKSAMHET.....	4
2.2.3	BIDRA TILL ATT SÄKERSTÄLLA KOMPETENSFÖRSÖRJNING FÖR KOMMUNENS VERKSAMHETER.....	4
2.2.4	BIDRA TILL SOCIAL HÅLLBARHET.....	5
2.2.5	MINSKA KOMMUNENS KLIMATPÅVERKAN OCH BIDRA TILL EN CIRKULÄR EKONOMI.....	5
2.3	KATEGORIDEFINITION.....	5
2.4	AVGRÄNSNINGAR.....	6
3.0	KATEGORISTRATEGI.....	6
3.1	KATEGORISTRATEGIER FÖR EFFEKT MÅLET - HÖG KVALITET OCH VERKSAMHETSNYTTA.....	6
3.1.1	KOMPETENT BESTÄLLARE.....	6
3.1.2	KRAVSTÄLLA HÖG NIVÅ PÅ KVALITET OCH VERKSAMHETSNYTTA.....	6
3.1.3	SÄKERSTÄLLA ATT UPPHANDLADE TJÄNSTER FÖLJER FÖRUTSÄTTNINGAR SOM FÖLJER AV PRAXIS, STANDARDER, LAGSTIFTNING OCH AKTUELLA RUTINER.....	6
3.2	KATEGORISTRATEGIER FÖR EFFEKT MÅLET - KOSTNADSEFFEKTIV VERKSAMHET.....	7
3.2.1	UPPHANDLA HELHET MED TOTALKOSTNADSKALKYL.....	7
3.2.2	ÖKAD KONTROLL OCH STYRNING AV DIREKTUPPHANDLINGAR.....	7
3.2.3	SAMORDNING INOM KONCERNEN SAMT SAMVERKAN MED ANDRA UPPHANDLANDE MYNDIGHETER.....	7
3.2.4	INFÖRA OCH NYTTJA BESTÄLLNINGSVÄGAR I E-HANDELSYSTEM.....	7
3.2.5	KONTROLL AV AVTAL OCH PROAKTIV AVTALSUPPFÖLJNING.....	7
3.2.6	STRÄVA EFTER ATT KOMMUNEN UPPLEVS SOM EN ATTRAKTIV KUND.....	7
3.3	KATEGORISTRATEGIER FÖR EFFEKT MÅLET – BIDRA TILL ATT SÄKERSTÄLLA KOMPETENSFÖRSÖRJNING FÖR KOMMUNENS VERKSAMHETER.....	8
3.3.1	SÄKERSTÄLLA INTERN KOMPETENSFÖRSÖRJNING.....	8
3.3.2	SÄKERSTÄLLA EXTERN KOMPETENSFÖRSÖRJNING.....	8
3.4	KATEGORISTRATEGIER FÖR EFFEKT MÅLET – BIDRA TILL SOCIAL HÅLLBARHET.....	8
3.4.1	BIDRA TILL SOCIAL HÅLLBARHET OCH JÄMLIKHET.....	8
3.4.2	STÄLL KRAV PÅ ARBETSRÄTTSLIGA VILLKOR OCH HÅLLBARA LEVERANSKEDJOR.....	8
3.5	KATEGORISTRATEGIER FÖR EFFEKT MÅLET - MINSKA KOMMUNENS KLIMATPÅVERKAN OCH BIDRA TILL EN CIRKULÄR EKONOMI.....	8
3.5.1	BIDRA TILL EN CIRKULÄR OMSTÄLLNING.....	9
3.5.2	STÄLLA KRAV FÖR ATT MINIMERA KLIMATPÅVERKAN OCH UNDERLÄTTA HÅLLBARA VAL.....	9
3.5.3	MINSKA KONSUMTIONSBASERADE UTSLÄPP FRÅN RESOR, TRANSPORTER, VAROR OCH TJÄNSTER.....	9
4.0	EFFEKTUPPFÖLJNING.....	9
4.1	EFFEKTUPPFÖLJNING AV MÅLET – HÖG KVALITET OCH VERKSAMHETSNYTTA.....	9
4.2	EFFEKTUPPFÖLJNING AV MÅLET – KOSTNADSEFFEKTIV VERKSAMHET.....	9
4.3	UPPFÖLJNING AV EFFEKT MÅLET – BIDRA TILL ATT SÄKERSTÄLLA KOMPETENSFÖRSÖRJNING FÖR KOMMUNENS VERKSAMHETER.....	10
4.4	UPPFÖLJNING AV EFFEKT MÅLET – BIDRA TILL SOCIAL HÅLLBARHET.....	10
4.5	UPPFÖLJNING AV EFFEKT MÅLET - MINSKA KOMMUNENS KLIMATPÅVERKAN OCH BIDRA TILL EN CIRKULÄR EKONOMI.....	10

1.0 SAMMANFATTNING

Kommunens inköp av varor och tjänster har delats in i kategorier baserat på leverantörsmarknad och inköpsmönster. Med detta som utgångspunkt har sedan en plan för arbetet i kategorin för de närmsta 4 åren tagits fram.

Kategorin omfattar kommunens samlade inköp inom Administrativa och Externa tjänster såsom exempelvis bemanningstjänster och konsulter och hade under 2025 en spend på ca 138 miljoner kr, vilket motsvarar ca 6% av kommunens samlade inköp (siffran är exklusive bolagen).

Syftet med kategoriplanen är att ta fram strategier för anskaffning av kommunens varor och tjänster inom kategorin för att löpande realisera effektiviseringspotentialer, skapa förutsättningar för att uppnå kommunens övergripande mål samt säkerställa god kvalitet.

Interna utmaningar som har identifierats är bl.a. att tillhandahålla ramavtal som ger full behovstäckning.

Med utgångspunkt från kategorins utmaningar har följande effektmål tagits fram för kategorin:

1. Hög kvalitet och verksamhetsnytta
2. Kostnadseffektiv verksamhet
3. Bidra till att säkerställa kompetensförsörjning för kommunens verksamheter
4. Bidra till social hållbarhet
5. Minska kommunens klimatpåverkan och bidra till en cirkulär ekonomi, (t.ex. för profilprodukter eller transporter där så är aktuellt)

Utifrån kategoriplanen har kategoristrategier tagits fram som avser att optimera anskaffning av tjänster och varor inom kategorin. Ett antal aktiviteter har även identifierats och behöver genomföras för att uppnå kategorins övergripande effektmål.

För mer information om kategoristyrning i Huddinge kommun se [insidan](#).

2.0 KATEGORIPLAN FÖR ADMINISTRATIVA OCH EXTERNA TJÄNSTER

2.1 Inledning

Inköpsområdet Administrativa och Externa tjänster har analyserats, vilket har resulterat i denna kategoriplan. I bilaga 2 – Nulägesanalys, beskrivs de analyser som kategoriteamen genomfört av yttre och inre påverkansfaktorer, hur behoven inom inköpskategorin kommer att utvecklas med ledning av dessa, samt strategier för nyttorealiserings av de potentialer som identifierats. Kategoriplanen kan också innehålla andra aktiviteter än upphandlingar, t ex förslag till organisatoriska förändringar med bäring på hur kommunen är organiserad runt det som köps samt förändringar i arbetssätt. Kategoriplanen sträcker sig över fyra år, med start i oktober 2026.

2.2 Effektmål

Kategorin har fem övergripande effektmål som ska vara uppfyllda 2030.

2.2.1 Hög kvalitet och verksamhetsnytta

Målet syftar till att säkerställa att externa leverantörer bidrar till kommunens uppdrag och levererar tjänster och varor med hög kvalitet till kommunens verksamheter och medborgare.

Koppling till Kommunfullmäktiges målområden:

1. *En trygg kommun där människor trivs och växer*
 - *En trygg och lyckad skolgång lägger grunden för framtiden*
 - *Huddinges verksamheter håller hög kvalitet*
2. *En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge*
 - *Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi*

2.2.2 Kostnadseffektiv verksamhet

Målet syftar till att minska administrationen, minska kostnaderna för aktuella tjänster samt bidra till en långsiktig hållbar ekonomi.

Koppling till Kommunfullmäktiges målområden:

- *En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge*
 - *Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi*

2.2.3 Bidra till att säkerställa kompetensförsörjning för kommunens verksamheter

Målet syftar till att göra det attraktivt att jobba i Huddinge kommun som konsult eller bemanningspersonal genom att skapa en god arbetsmiljö. Lämpliga avtal för kvalificerad bemanning och konsulter finns tillgängliga att täcka upp behov ska vid tillfälliga vakanser och behov.

Koppling till Kommunfullmäktiges målområden:

- *En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge*
 - *Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi*

- *Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare*

2.2.4 Bidra till social hållbarhet

Målet syftar till att skapa förutsättningar för social hållbarhet och en leverans som stödjer jämlikhet samt att skattepengar används för att motverka oskäligen arbetsvillkor i utförandet av upphandlade avtal.

Koppling till Kommunfullmäktiges målområden:

- *En trygg kommun där människor trivs och växer*

2.2.5 Minska kommunens klimatpåverkan och bidra till en cirkulär ekonomi

Målet syftar till att bidra till att minska klimatpåverkan med varor och tjänster inom kategorin som bidrar till minskat avfall, mindre växthusgasutsläpp från transporter och resor, färre produkter med nyproducerat material samt en giftfri miljö.

Koppling till Kommunfullmäktiges målområden:

- *En hållbar naturkommun*
 - *Minska klimatpåverkan*
 - *Cirkulär ekonomi som minimerar gifter i miljön*

Koppling till övriga styrdokument: Miljöprogrammet och Avfallsplanen

2.3 Kategoridefinition

Definitionen av en inköpskategori är i grunden en samling likartade produkter och tjänster som köps på en homogen leverantörsmarknad.

Kategori Administrativa och Externa tjänster består av tjänster inom nedan beskrivna underkategorier:

Underkategori	Definition
Bemanning	Extern personal som täcker ordinarie personalbehov.
Ekonomitjänster	Banktjänster, fodringsbevakning, försäkringar, inkasso, kreditupplysning, fastighetsmäklare, pensionsadministration.
Konsulter	Juridiska tjänster, organisations- och verksamhetskonsulter, upphandlingskonsulter, inkluderar ej IT-konsulter och tekniska konsulter.
Kommunikation och marknadsföringstjänster med produkter	Reklam-, kommunikation och tryckeritjänster inkl. profilprodukter och bildbank samt mediebevakning.
Personal	Omfattar hälsa, friskvård och förmåner, företagshälsovård och rekryteringstjänster.
Resa och konferens	Konferensanläggningar, restaurang, resebyråtjänster och tjänsteresor (hotell, tåg, flyg och taxi).
Tolkförmedlingstjänster	Tolkförmedlingstjänster inkl. översättningstjänster.
Övrigt övergripande externa tjänster	Övriga externa tjänster inom kategorin.

Tabell 1: Kategorins definitioner av underkategorier

2.4 Avgränsningar

Kategoristyrningsprojektet berör inte strategi för separata upphandlingar i detalj, utan dessa tas fram i samband med respektive aktuell upphandling och baseras bland annat på beslutade kategoristrategier inom aktuell kategori.

3.0 KATEGORISTRATEGI

Kategoristrategierna baseras på den nulägesanalys som genomförts, vilken återfinns i Bilaga 2.

Strategierna avser att optimera de identifierade möjligheterna i kategorin för att möta välfärdsutmaningen och uppnå en tillgänglig och effektiv verksamhet, stärka rättssäkerheten i kommunen samt bidra till att öka hållbarheten i de tjänster kommunen köper.

Aktuella kategoristrategier uppsatta i Kategoriplanen ska beaktas i samtliga upphandlingar och anskaffningar inom kategorin, där så är aktuellt.

3.1 Kategoristrategier för effektmålet - Hög kvalitet och verksamhetsnytta

Målet syftar till att säkerställa att externa leverantörer bidrar till kommunens uppdrag och levererar tjänster och varor med hög kvalitet till kommunens verksamheter och medborgare.

3.1.1 Kompetent beställare

Kommunen ska ha hög kompetens kring behov, kravställning, lagstiftning och marknad. Detta kan säkerställas genom att rätt kompetens involveras och marknadsdialog genomförs. För att uppnå maximal verksamhetsnytta behöver kravställare från aktuella verksamheter med rätt kompetens vara med som kravställare i de upphandlingar som genomförs.

3.1.2 Kravställa hög nivå på kvalitet och verksamhetsnytta

För att uppnå och vidmakthålla en hög kvalitet och verksamhetsnytta avseende tjänster som levereras av upphandlade leverantörer behöver det finnas en tydlig kravställning i upphandling samt uppföljning av avtal.

3.1.3 Säkerställa att upphandlade tjänster följer förutsättningar som följer av praxis, standarder, lagstiftning och aktuella rutiner

Arbete och kontroll mot välfärdsbrottslighet ska genomsyra alla upphandlingar och uppföljning av avtal i kategorin.

För att också, så långt som möjligt, säkerställa rättssäkerhet ska samråd, analys och bedömning av kravställning genomföras tillsammans med relevanta expertfunktioner för att underlätta att nödvändiga krav formuleras och ställs i kommunens upphandlingar.

3.2 Kategoristrategier för effektmålet - Kostnadseffektiv verksamhet

Målet syftar även till att minska administrationen, sänka inköpskostnaderna och bidra till en långsiktig hållbar ekonomi.

3.2.1 Upphandla helhet med totalkostnadskalkyl

För att få heltäckande avtal med leverantörer som bidrar till kostnadseffektivitet och kommunens mål om ekonomisk hållbarhet ska upphandlade tjänsteavtal analyseras.

3.2.2 Ökad kontroll och styrning av direktupphandlingar

Minska behovet av direktupphandlingar och önskemål av tilläggsavtal genom att genomföra noggranna behovsanalyser inför upphandling.

3.2.3 Samordning inom koncernen samt samverkan med andra upphandlande myndigheter

Genom samverkan i upphandling med andra upphandlande myndigheter ökar den totala volymen vilket ger förutsättningar för bättre priser samt minskad resursåtgång.

3.2.4 Införa och nyttja beställningsvägar i e-handelssystem

För att underlätta och styra avrop och effektivisera fakturahantering bör beställningsvägar alltid införas i kommunens e-handelssystem.

3.2.5 Kontroll av avtal och proaktiv avtalsuppföljning

För att uppnå en kostnadseffektiv verksamhet behövs en god planering och följsamhet av avtal med en effektiv och strukturerad avtalsuppföljning.

3.2.6 Sträva efter att kommunen upplevs som en attraktiv kund

För att uppnå god konkurrens i kommunens upphandlingar och därmed erhålla bra villkor, behöver kommunen upplevas som en attraktiv kund.

Detta upprätthålls bl.a. genom att: hantera ingångna avtalsrelationer professionellt där leverantören ges rätt förutsättningar för god leverans.

3.3 Kategoristrategier för effektmålet – Bidra till att säkerställa kompetensförsörjning för kommunens verksamheter

Målet syftar till att göra det attraktivt att jobba i Huddinge kommun både som anställd och som konsult eller bemanningspersonal genom att skapa en god arbetsmiljö. Lämpliga avtal för kvalificerad bemanning och konsulter för att täcka upp behov ska finnas tillgängliga för tillfälliga vakanser och behov.

3.3.1 Säkerställa intern kompetensförsörjning

För att kommunen ska upprätthålla kontinuitet och beställarkompetens i sina tjänster och uppdrag och minska behovet av externa konsultinsatser behöver kommunen upprätthålla intern kompetens.

3.3.2 Säkerställa extern kompetensförsörjning

Upphandla ramavtal för både bemanningspersonal och specialistkonsulter så att akuta behov kan avropas från ramavtal och behovet av direktupphandlingar minskar.

3.4 Kategoristrategier för effektmålet – Bidra till social hållbarhet

Målet syftar till att skapa förutsättningar för social hållbarhet och en leverans som stödjer jämlikhet samt att skattepengar används för att motverka oskäligen arbetsvillkor i utförandet av upphandlade avtal.

3.4.1 Bidra till social hållbarhet och jämlikhet

För att bidra till kommunens övergripande mål kring Social hållbarhet behöver olika behov inom den kommunala kompetensens område tas i beaktande i utformandet av krav i upphandlingar.

3.4.2 Ställ krav på Arbetsrättsliga villkor och hållbara leveranskedjor

Kollektivavtalsenliga villkor avseende lön, semester och arbetstid ska tillämpas i upphandlingar i enlighet med aktuell lagstiftning¹. I de fall produktion sker utomlands ska i stället krav på hållbara leveranskedjor med villkor avseende mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och anti-korruption ställas. Detta för att minimera risken för oskäligen arbetsvillkor vid produktion av varor samt utförande av tjänster inom denna kategori.

3.5 Kategoristrategier för effektmålet - Minska kommunens klimatpåverkan och bidra till en cirkulär ekonomi

Målet syftar till att bidra till att minska klimatpåverkan med varor och tjänster som bidrar till minskat avfall, mindre växthusgasutsläpp från transporter och resor, färre produkter med nyproducerat material samt en giftfri miljö.

¹ LOU kap 17 2-5 §§

3.5.1 Bidra till en cirkulär omställning

För att bidra till kommunens övergripande mål kring ekologisk hållbarhet behöver cirkulära krav ställas i aktuella upphandlingar.

3.5.2 Ställa krav för att minimera klimatpåverkan och underlätta hållbara val

För att bidra till kommunens övergripande mål kring ekologisk hållbarhet behöver krav på bl.a. miljömärkning, ekologiska produkter och miljöcertifieringar ställas där så är möjligt. Krav på cirkularitet behöver ställas i upphandlingar där så är relevant.

3.5.3 Minska konsumtionsbaserade utsläpp från resor, transporter, varor och tjänster

För att bidra till målet i Miljöprogrammet om att minska växthusgasutsläppen behöver krav på fordon, drivmedel, resor/transporter och energieffektivisering ställas i upphandlingar där transport ingår i tjänsten.

4.0 EFFEKTUPPFÖLJNING

Utifrån mål och strategier har nedan nyckeltal identifierats för att följa upp föreslagna strategier och aktiviteter. Syftet är att säkerställa att strategier och aktiviteter fortlöper enligt förutbestämd plan och åtgärder vidtas i de fall avvikelser från plan identifieras. Rapport gällande uppfyllelse av effektmål samt sammanställning av genomförda kategoriaktiviteter sker efter 2 år samt i slutrapport.

För att mäta måluppfyllelsen av effektmålen mäts följande:

4.1 Effektuppföljning av målet – Hög kvalitet och verksamhetsnytta

- Leverantörstrohet på köpta varor och tjänster inom kategorin har inom 4 år ökat.
- Uppföljning av centralt upphandlade bemanningsavtal i verksamheterna kring upplevelse av avropsförfarande och levererad kvalitet i utförda tjänster med en intern enkät i syfte att säkerställa att avtalen tillgodoser verksamheternas behov.
- PUB-avtal finns framtagna för alla aktuella avtal.

4.2 Effektuppföljning av målet – Kostnadseffektiv verksamhet

- Genomförda kategoriaktiviteter där internt samarbete har stärkts.
- Genomförd kategoriaktivitet kring gällande bemanningscenter för skola och/eller förskola.
- Leverantörstrohet på köpta varor och tjänster inom kategorin har inom 4 år ökat.
- Minskat antal direktupphandlingar genom att tillhandahålla ramavtal för majoriteten av behovet.

- Följa kostnadsutvecklingen av kategorin som helhet och för de viktigaste avtalen samt att prisjustering enligt index ej överskridits.

4.3 Uppföljning av effektmålet – Bidra till att säkerställa kompetensförsörjning för kommunens verksamheter

- Minskat antal direktupphandlingar genom att tillhandahålla ramavtal för majoriteten av behovet.

4.4 Uppföljning av effektmålet – Bidra till social hållbarhet

- Genomförda kategoriaktiviteter
- Genomfört uppföljningar av arbetsrättsliga villkor i aktuella avtal

4.5 Uppföljning av effektmålet - Minska kommunens klimatpåverkan och bidra till en cirkulär ekonomi

- Uppföljning av krav på fossilfria alternativ.
- Miljömärkningar ställs som krav i relevanta upphandlingar samt bidrar till att indikatorn för cirkulära moment i upphandlingar uppfylls.
- Relevanta hållbarhetskrav ställs i alla upphandlingar och följs upp